

T.1. Początki Rzymu – notatka

1. Półwysep Apeniński jest otoczony morzami: Adriatyckim, Jońskim i Tyrreńskim. Wzdłuż półwyspu ciągną się góry – Apeniny. Jedynie na północy rozciąga się Nizina Padańska nad rzeką Pad. Ma słabo rozwiniętą linię brzegową co nie sprzyjało żegludze.

2. Ludność Italii

a) Etruskowie – mieszkali w Etrurii na północ od Rzymu. Przybyli do Italii około X w. p.n.e. Stworzyli wysoko rozwiniętą kulturę:

- znali pismo,
- potrafili wydobywać i przetwarzać rudy metali,
- umieli meliorować grunty,
- tworzyli piękne freski (malarstwo na mokrym tynku),

W VIII - VI w. p.n.e. stali na wyższym poziomie rozwoju od Rzymian, których sobie podporządkowali.

3. Miasto Rzym powstało w 753 r. p.n.e. nad rzeką Tyber. Jego legendarnym założycielem był Romulus.

4. Dzieje cywilizacji rzymskiej można podzielić na trzy okresy:

- okres monarchiczny – rządy 7 królów od 753 r. p.n.e. – 509 r. p.n.e.
- okres republiki 509 r. p.n.e. – 27 r. p.n.e.
- okres cesarstwa rzymskiego 27 r. p.n.e. – 476 r.

5. Państwo Rzymie w okresie monarchii

- król Serwiusz Tuliusz podzielił Rzymian na klasy majątkowe. Prawa i obowiązki uzależnił od przynależności do danej klasy.
- król Tarkwiniusz Pyszny sprawował okrutne rządy, został więc obalony i utworzono republikę.

6. Społeczeństwo rzymskie w okresie monarchii

a) patrycjusze – przedstawiciele najstarszych rodów rzymskich (300) – arystokracja,; mieli największą ilość ziemi, pełnili wszystkie urzędy.

b) plebejusze – pozostała część społeczeństwa rzymskiego bez względu na posiadany majątek.

7. Podbój Italii

a) przyczyny – wraz ze wzrostem ludności zaczęło brakować ziemi uprawnej

b) W V i IV w. p.n.e. Rzymianie podbijali sąsiednie plemiona bądź zawierali z nimi sojusze.

M. in. podporządkowali sobie Samnitów i Etrusków.

c) w 389 r. p.n.e. Galowie zdobyli Rzym i spustoszyli Lacjum. Była to największa klęska w dziejach Rzymu.

d) w III w. p.n.e. Rzymianie podporządkowali sobie kolonie greckie na południu Italii. Do najcięższych walk doszło z królem Epiru Pyrrusem, który wygrał bitwę pod Benewentem w 275 r. p.n.e. jednak straty jakie poniósł spowodowały, że musiał się z Italii wycofać.

e) Plemiona podbite w Italii stawały się sojusznikami Rzymu. Część ich ziem włączano do Rzymu jako ziemie publiczne, pozostawiano jednak u władzy lokalne elity. Sojusznicy musieli brać udział w wojnach prowadzonych przez Rzym.